

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/pion-archiwalny-ipn/centrala/przykladowe/31651,Represje-stosowane-wobec-osob-zatrzymanych-w-zwiazku-z-protestem-robotniczym-w-d.html>
26.02.2026, 20:32

Źródło: tw. "G-2"
Przyjęci: J. Socha
L.H. "Struga"
Data: 15.VII.76 r.
Godz. 14.00

Radom, dn. 15.VII.1976 r.
Tajna. SPDS. SPRAWOZDA-
NIA. PR...
PR...PR...

INFORMACJA Nr.../70

W związku z wydarzeniami piętnastki 25.VI.76 r. w Zakładach Metalowych ciągle trwają dyskusje, z tym, że ich temat przebiegał się w stronę nie rozwoju wydarzeń, lecz w stronę następstwa i konsekwencji. Ob. Karmela powiedział mi o odczuciu dyr. Szepederskiego i Gł. księgowego agr. Wiktora z sąsiednich stanowisk. On i inni osoby wyrażają przekonanie, że jedyną z powodów dyr. była jego bezpartyjność. Odczucie ze stanowiska ściśle wiąże się z wydarzeniami 25 czerwca.

Na zebraniu SZPZ dnia 9.VII. w obecności około 25 osób wystąpił ob. Wróbel /OWK/ i pytał ob. Pajaka o przebieg wydarzeń na temat podwyżek. Z braku czasu tow. Pajak nie udzielił odpowiedzi odwołując się do następnego zebrania.

Nadto na wydziale budowlano 9.VII. słychać fragmenty rozmów typowych ludzi, którzy rozmawiając opowiadali sobie o przypuszczeniach co do ludzi przeniósł w czasie wydarzeń 25.VI.76 r. i w czasie śledztwa w Komendzie MO.

Z podobnymi wypowiedziami spotkałem się podczas zakupów w SAMIE przy ul. Szermackiego 9.VII. Nowicy o tym dniu niezmówił mi kobiety.

WYKAZ

Planowana tw. realizacja zadania które ma w obecnej chwili charakter długofalowy /dot. ustalenia przewidywań i inspirowania pracy w pracy w dn. 25.06.76r./ nowych dodatkowych zadań nie przewidziano.

Przebieganie

1) Informację wykorzystano do materiału sytuacyjnego opracowywanego przez kierownictwo wydz. III NRO w Radomiu.

St. Inspektor
Wydz. III w Radomiu
por. J. Socha

Źródło: tw. "G-2"
Przyjęci: J. Socha
L.H. "Struga"
Data: 15.VII.1976 r.
Godz. 15.00 - 20.00

Radom, dn. 15.VII.1976 r.
Tajna. SPDS. SPRAWOZDA-
NIA. PR...
PR...PR...

INFORMACJA Nr.../70

Zwołanie ludzi z pracy w wyniku piętnastki najdó nie miały poparcia wśród większości społeczeństwa. W różnych środowiskach społecznych telefony, że system zwolnień bardzo niesystematycznie odbija się na planach gospodarki i doświadczenia narodziły, wielu uważa, że niektórych pracowników zwalniano zbyt pochopnie tylko dlatego, że byli w tym dniu na ulicy, ale z rezerwową i pełniejszą nie mieli nie wątpliwą, wywołanie robotników o wyrażenie kwalifikacji, który w Zakładzie pracował kilkunastu lat i zwalnianie go jest nie tylko szkodliwym dla niego, ale szkodliwym dla Zakładu i społeczeństwa. Rozmawiając się, że ludzie zwalniali jeśli są zachowani to i tak już sobie poradzą, a inni uważają, że straszyli i wstrząsali. Zarówno jeden jak i drugi sposób był, a drożki do życia mogą być.

Jeśli chodzi o trudności w zapłacie oszczędności, które w sklepach bardzo odczuwano i było koncentracją politykę Państwa, że dani możliwości zarobków specjalistów, którzy służą na klasie robotniczej i tam sobie pociąg po 10 a nawet po 20 a za 1 kg. cukru. Specjaliści mają kontakty ze sklepami, wykupują cukier, a sklepy rozprzestrzeniają tylko po 40 kg. cukru dziennie świadcząc, że tylko tylko otrzymują. Ten samolot sprzedawca - kupujący - spełniał jest bardzo niekorzystny dla ogółu społeczeństwa.

Wz. naszego odczucia wiarygodność ludzi uważa, że lepiej aby cały już się ustalił, aby można było kupić bez kolejk ten niezbędny artykuł na bieżące potrzeby, ale jednocześnie obawiają się o ten wieloletni podwyżek jakie poniosłoby zapotrzebowanie Premier i ugił tę odrzucając kategorycznie.

Może mieć się w różnych środowiskach, że wielu ludzi odebrało nie zdrowie, że podłamał im. "Wieloletni zdrowie", a nie przeszedł tam dotychczas to na odczucie nerki i t.p., komplikacje, a o niektórych ludziach całkiem innych opiniach. - wypowiedzi pracowników tech. R.H.H. Konkretnie widział osm proc. na. Zmowa. 2. Met. 2. Plant. Cz. Dama-kowski, W. Kuchcik i inni.

Wiencerek Adam z W-ka P-6 - przypisuje mu się zorganizowanie i dostarczenie wody podanej dla ludzi którzy w dniu 25.VI.76 r. stali przy murze Zakładu i nie pomogli jej umyć. W jego wypowiedziach słychać się o ciężkim współczuciu z domem, o jej słyn prowadząc i jego wybitnych odczuciach domie dzieciach. Ze swoich znajomych

Źródło: tw. "G-2"
Przyjęci: J. Socha
L.H. "Struga"
Data: 15.VII.1976 r.
Godz. 15.00 - 20.00

Radom, dn. 15.VII.1976 r.
Tajna. SPDS. SPRAWOZDA-
NIA. PR...
PR...PR...

INFORMACJA Nr.../70

Zwołanie ludzi z pracy w wyniku piętnastki najdó nie miały poparcia wśród większości społeczeństwa. W różnych środowiskach społecznych telefony, że system zwolnień bardzo niesystematycznie odbija się na planach gospodarki i doświadczenia narodziły, wielu uważa, że niektórych pracowników zwalniano zbyt pochopnie tylko dlatego, że byli w tym dniu na ulicy, ale z rezerwową i pełniejszą nie mieli nie wątpliwą, wywołanie robotników o wyrażenie kwalifikacji, który w Zakładzie pracował kilkunastu lat i zwalnianie go jest nie tylko szkodliwym dla niego, ale szkodliwym dla Zakładu i społeczeństwa. Rozmawiając się, że ludzie zwalniali jeśli są zachowani to i tak już sobie poradzą, a inni uważają, że straszyli i wstrząsali. Zarówno jeden jak i drugi sposób był, a drożki do życia mogą być.

Jeśli chodzi o trudności w zapłacie oszczędności, które w sklepach bardzo odczuwano i było koncentracją politykę Państwa, że dani możliwości zarobków specjalistów, którzy służą na klasie robotniczej i tam sobie pociąg po 10 a nawet po 20 a za 1 kg. cukru. Specjaliści mają kontakty ze sklepami, wykupują cukier, a sklepy rozprzestrzeniają tylko po 40 kg. cukru dziennie świadcząc, że tylko tylko otrzymują. Ten samolot sprzedawca - kupujący - spełniał jest bardzo niekorzystny dla ogółu społeczeństwa.

Wz. naszego odczucia wiarygodność ludzi uważa, że lepiej aby cały już się ustalił, aby można było kupić bez kolejk ten niezbędny artykuł na bieżące potrzeby, ale jednocześnie obawiają się o ten wieloletni podwyżek jakie poniosłoby zapotrzebowanie Premier i ugił tę odrzucając kategorycznie.

Może mieć się w różnych środowiskach, że wielu ludzi odebrało nie zdrowie, że podłamał im. "Wieloletni zdrowie", a nie przeszedł tam dotychczas to na odczucie nerki i t.p., komplikacje, a o niektórych ludziach całkiem innych opiniach. - wypowiedzi pracowników tech. R.H.H. Konkretnie widział osm proc. na. Zmowa. 2. Met. 2. Plant. Cz. Dama-kowski, W. Kuchcik i inni.

Wiencerek Adam z W-ka P-6 - przypisuje mu się zorganizowanie i dostarczenie wody podanej dla ludzi którzy w dniu 25.VI.76 r. stali przy murze Zakładu i nie pomogli jej umyć. W jego wypowiedziach słychać się o ciężkim współczuciu z domem, o jej słyn prowadząc i jego wybitnych odczuciach domie dzieciach. Ze swoich znajomych

Źródło: tw. "G-2"
Przyjęci: J. Socha
L.H. "Struga"
Data: 15.VII.76 r.
Godz. 14.00

Radom, dn. 15.VII.1976 r.
Tajna. SPDS. SPRAWOZDA-
NIA. PR...
PR...PR...

INFORMACJA Nr.../70

W związku z wydarzeniami piętnastki 25.VI.76 r. w Zakładach Metalowych ciągle trwają dyskusje, z tym, że ich temat przebiegał się w stronę nie rozwoju wydarzeń, lecz w stronę następstwa i konsekwencji. Ob. Karmela powiedział mi o odczuciu dyr. Szepederskiego i Gł. księgowego agr. Wiktora z sąsiednich stanowisk. On i inni osoby wyrażają przekonanie, że jedyną z powodów dyr. była jego bezpartyjność. Odczucie ze stanowiska ściśle wiąże się z wydarzeniami 25 czerwca.

Na zebraniu SZPZ dnia 9.VII. w obecności około 25 osób wystąpił ob. Wróbel /OWK/ i pytał ob. Pajaka o przebieg wydarzeń na temat podwyżek. Z braku czasu tow. Pajak nie udzielił odpowiedzi odwołując się do następnego zebrania.

Nadto na wydziale budowlano 9.VII. słychać fragmenty rozmów typowych ludzi, którzy rozmawiając opowiadali sobie o przypuszczeniach co do ludzi przeniósł w czasie wydarzeń 25.VI.76 r. i w czasie śledztwa w Komendzie MO.

Z podobnymi wypowiedziami spotkałem się podczas zakupów w SAMIE przy ul. Szermackiego 9.VII. Nowicy o tym dniu niezmówił mi kobiety.

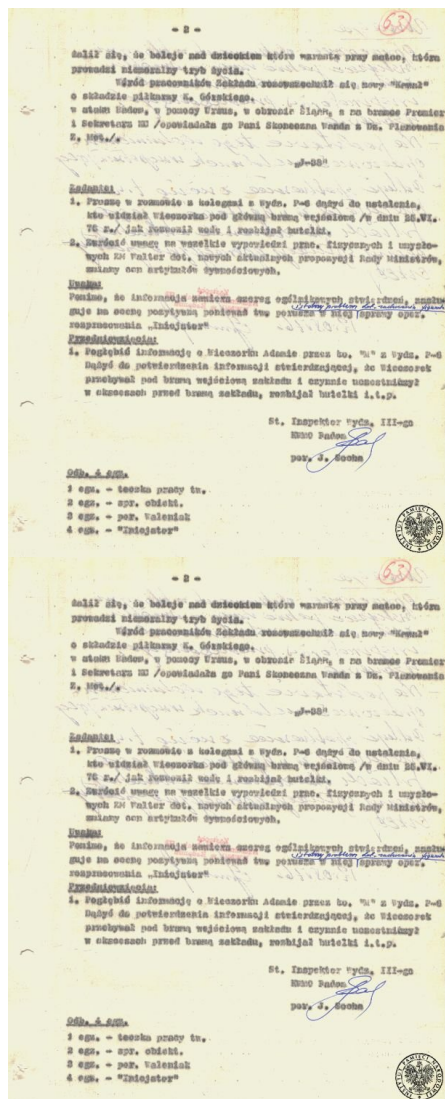
WYKAZ

Planowana tw. realizacja zadania które ma w obecnej chwili charakter długofalowy /dot. ustalenia przewidywań i inspirowania pracy w pracy w dn. 25.06.76r./ nowych dodatkowych zadań nie przewidziano.

Przebieganie

1) Informację wykorzystano do materiału sytuacyjnego opracowywanego przez kierownictwo wydz. III NRO w Radomiu.

St. Inspektor
Wydz. III w Radomiu
por. J. Socha

Represje stosowane wobec osób zatrzymanych w związku z protestem robotniczym w dniu 25.06.1976 r.

23.06.2016

Jedną z wielu form represji stosowanych wobec osób zatrzymanych w związku z protestem robotniczym w dniu 25.06.1976 r. w Radomiu były tzw. "ścieżki zdrowia".

Polegały one na przejściu odcinka od kilku do kilkudziesięciu metrów przez często podwójny szpaler funkcjonariuszy ZOMO bijących przechodzące osoby. W późniejszym okresie często mówiono i pisano o tym, że "ścieżki zdrowia" stanowią tylko wymysł działaczy KOR-u i zostały wymyślone w kilka miesięcy lub lat po zaistniałych wydarzeniach:

I tak oto pojawił się termin "ścieżki zdrowia" po czterech latach od wydarzeń. Przedtem ani Chojewski, w swych relacjach dla Radia Wolna Europa, ani nikt inny, nie wymyślił tej nazwy, groźnej zarazem i fascynującej, bo zrobiła zawrotną karierę... Zastanawiać musi więc cisza, jaka w sprawach "ścieżek zdrowia" panowała do roku 1980. Dlaczego właśnie te ciemne strony wydarzeń, jeżeli miały miejsce, były tak skutecznie skrywane, przez tyle lat strzeżone jako największa tajemnica...w Jeżeli były "ścieżki zdrowia", to znaczy brali w nich udział konkretni ludzie: bijący i bici i nie można dotąd ustalić winnychw - cytata z książki J. Prokopiaka, „Radomski czerwiec '76. Wspomnienia partyjnego sekretarza”, Warszawa - Radom 2001, s. 197.

Teorii tej całkowicie przeczą dwa publikowane dokumenty pochodzące z połowy lipca 1976 r., a więc sprzed powstania KOR-u a tym bardziej sprzed roku 1980, z których jeden - informacja od tajnego współpracownika ps. J-2 przyjęta przez starszego inspektora Wydziału III KWMO w Radomiu, porucznika Jana Sochę - wspomina o pobiciach ludzi przez milicję, a drugi - informacja przyjęta przez tego samego funkcjonariusza od tw. ps. J-38 nazywa je wprost "ścieżkami zdrowia".

Dokumenty pochodzą z jednostki o sygnaturze IPN BU 0285/85.

oprac. Marcin Krzysztofik

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)